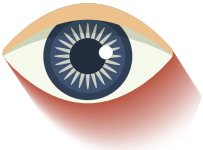





# FEN BİLİMLERİ DERSİ KONU ÖZETLERİ -3

## DUYU ORGANLARIMIZ

Çevremizi duyu organlarımız sayesinde algılarız. Beş duyumuz vardır. Bunlar görme, duyma, koklama, tatma ve dokunmadır.

		DUYU ORGANLARININ TEMEL GÖREVLERİ	DUYU ORGANLARININ SAĞLIĞI
	<b>Göz</b> Görme Duyusu	Gözlerimiz çevremizi görmemizi sağlayan duyu organlarımızdır. Varlıkların şeklini, büyüklüğünü, rengini ve yerini gözlerimizle algılarız. En hassas organlarımızdan olan gözlerimiz göz çukurunda bulunur. Böylece darbelere karşı korunmuş olur.	Baskalarına ait havlu ve gözlükleri kullanmamalıyız. Kirli ellerle gözlerimize dokunmamalıyız. Çok yakından televizyon izlememeliyiz. Bilgisayar karşısında uzun süre durmamalıyız. Güneşe çıplak gözle bakmamalıyız. Havuç, balık ve portakal gibi göz sağlığını iyi gelen yiyecekleri de bolca tüketmeliyiz.
	<b>Kulak</b> İşitme Duyusu	Çevremizdeki insanların hayvanların, eşyaların ve pek çok varlığın çıkardığı sesleri kulaklarımız ile algılarız. Kulaklarımızın dışarıdan görünen bölümüne kulak kepçesi denir. Kulaklarımız sayesinde sesin yönünü, şiddetini, uzaklığını anlarız.	Gürültülü ortamlardan uzak durmalıyız. Yüksek sesle ve uzun süre kulaklıkla müzik dinlememeliyiz. Kulaklarımızı temiz tutmalıyız. Kulaklarımızı sert ve sivri cisimler sokmamalıyız. Kulaklarımızı soğuktan korumalıyız. Şiddetli sesler duyduğumuzda ağzımızı açmalıyız. Kulağımızda ağrı, akıntı olduğunda veya işitme kaybı hissettiğimizde mutlaka doktora görünmeliyiz.
	<b>Burun</b> Koklama Duyusu	Burumuz yardımıyla çevremizdeki farklı kokuları alabiliriz. Ocakta kaynayan yemeği, çiçeği, denizi ve daha pek çok varlığı kokusundan ayırt edebiliriz. Grip olup burumuz tıkalı olduğu durumlarda tattığımız yiyeceklerden yeterince lezzet alamayız. Bunun sebebi tat alma duyumuzun koku alma duyumuzla beraber çalışmasıdır. Burumuz aynı zamanda solunum organımızdır.	Tozlu ve havasız ortamlarda bulunmamalıyız. Burumuzu temiz tutmalıyız. Ne olduğunu bilmediğimiz maddeleri koklamamalıyız. Burun kıllarımızı koparmamalıyız. Burumuza keskin ve sivri cisimleri sokmamalıyız. Burun kanamalarında burun deliklerinin üst kısmını hafifçe sıkmalıyız. Sigara içilen ortamlarda bulunmamalıyız.
	<b>Dil</b> Tatma Duyusu	Dilimiz sayesinde birbirinden farklı tatları ayırt edebiliriz. Dilimiz üzerinde tat almaya yarayan tomurcuklar vardır. Bunlar; yediğimiz besinlerin acı, tatlı, ekşi veya tuzlu olduğunu bize hissettirir. Dilimizin ucu tatlı, ucun hemen arkası tuzlu, dilin yanları ekşi ve arkası da acı tatlara duyarlıdır. Dil aynı zamanda besinleri çiğnemeye, yutmaya ve konuşmaya yardımcı olur.	Ağız ve diş temizliğimize dikkat etmeliyiz. Çok soğuk ve çok sıcak gıdalar tüketmemeliyiz. Asitli ve gazlı içecekleri tüketmemeliyiz. Kesinlikle alkol ve sigaradan uzak durmalıyız. Ne olduğunu bilmediğimiz maddelerin tadına bakmamalıyız. Dilimizde kızarıklık, şişlik veya yara olması durumunda en kısa zamanda doktora gitmeliyiz.
	<b>Deri</b> Dokunma Duyusu	Derimiz sayesinde nesnelerin sıcak, soğuk, sert, yumuşak pürüzlü, pürüzsüz olduklarını onlara dokunarak anlarız. Derimiz vücudumuzu koruyucu bir örtü gibi kaplar. Derimizin dokunma ve hissetme dışında da birçok görevi vardır. Bunlardan bazıları terleme, vücudumuzu dış darbelere karşı koruması, mikropların vücuda girmesini önleme, su kaybını önleme, bizi Güneş'in zararlı etkilerinden korumadır.	Düzenli olarak banyo yapmalıyız. Vücudumuzu aşırı sıcak ve soğuktan korumaya çalışmalıyız. Kesici ve delici aletlerle oyun oynamalıyız. Kimyasal maddeler ile temasta bulunmamalıyız. Güneş'in zararlı ışınlarından korunmalıyız. Derimizde şişlik, kızarıklık, yara, kaşıntı gibi durumlar olduğunda cilt doktoruna gidip muayene olmalıyız.